

NIEUWS

BBO

In dit nummer o.a.:

- Gedonder in het bos!
- Wel of geen Exels Feest?
- Alternatieve St. Maarten

Denk niet wit
Denk niet zwart
♪ Denk niet
zwart-wit!

Pagina 7

Pagina 18

Pagina 22

Hilhorst Foundry Technology BV

Leverancier van metalen halffabrikaten volgens klantspecificatie.
Ons leveringsprogramma bestaat uit:

- gietstukken in
 - lamellair en nodulair gietijzer
 - gietstaal, waaronder verloren-was gietwerk
 - aluminium en zamac

- matrijssmeedwerk

HFT – Hilhorst Foundry Technology BV
Verwoldseweg 41
7245 VZ LAREN
T. 0573 421009

E. djhilhorst@hftlaren.nl
W. www.hftlaren.nl

LU*LIN

Geniet bij het Groene Bos

Rick Ling

Oude Lochemseweg 4
7245 VJ Exel
0573-251026 / 06-49999980

www.lu-lin.nl

Van de redactie

Ongetwijfeld zal het jullie al zijn opgevallen dat het BEO-boekje voor het eerst in kleur is verschenen. Door de steeds maar dalende prijs voor het drukken, meenden wij als redactie dat wij met de tijd mee moesten gaan en dat daarom het BEO-boekje in kleur moest verschijnen. Zo gezegd, zo gedaan! Althans dat dachten wij. Maar het ombouwen van een zwart-wit boekje naar een kleurenversie bleek complexer dan gedacht, want hoe moet een kleuren lay-out eruit zien? Welke kleuren passen bij elkaar? Hoe komt het over? Hier zijn we als redactie de meeste tijd mee bezig geweest voor dit

boekje en zag het ons bijna groen en geel voor de ogen.

Gelukkig hadden wij deze keer, ondanks de corona, veel kopij van goede kwaliteit. Dit gaf ons de kans hier een mooi BEO-boekje van te maken. Het leuke is dat wij nu de komende tijd nog verder aan de gang kunnen met onze nieuwe lay-out om het boekje mee te laten gaan met de vaart der volkeren. Ook hebben we er vertrouwen in dat het volgende BEO-boekje weer vol staat met Exelse activiteiten die wel door gaan.

Ruud van Noord

BEO algemene ledenvergadering 2021

Op dit moment is het nog niet duidelijk of er in mei een algemene ledenvergadering gehouden kan worden. Uiteraard hopen we dat dit wel mogelijk is, want net als veel mensen hunkeren we weer eens naar iets gezelligs met elkaar. Het alternatief zou een schriftelijke overdracht van de stukken zijn, op de manier die we vorig jaar ook hebben gedaan. Zodra we meer zicht hebben op de situatie laten we uiteraard weten via een nieuwsbrief hoe en wanneer de ALV in 2021 zal plaatsvinden.

Het bestuur

Alles onder één dak

Openings tijden:

Maandag t/m vrijdag	08:00 - 19:00 uur
Zaterdag	08:00 - 18:00 uur
Zondag	10:00 - 17:00 uur

Stand van zaken

De huidige stand van zaken binnen de BEO is helaas niet los te denken van de alsmäär aanhoudende maatregelen rondom de Covid-19 crisis. Het heeft niet zoveel zin om op te sommen wat er allemaal niet is gebeurd. Helaas is de situatie sinds de vorige uitgave alleen maar verslechterd, hetgeen betekent dat de doorlopende activiteiten nog niet doorgaan. We houden moed en hopen op een spoedige verbetering en opheffing van de lock-down.

Wel zijn er een aantal zaken waarmee het bestuur bezig is geweest. Als eerste het dorps huis. Op verzoek van Rick en de biljartvereniging is er besloten om het biljart te verplaatsen naar het dorps huis. Rick kan op die manier de vrijkomende ruimte gebruiken voor extra tafels. Het dorps huis krijgt nu een meer multifunctionele invulling, waardoor het gebruik kan toenemen. Het bestuur en een aantal vrijwilligers zijn de laatste maanden druk geweest om het dorps huis te herinrichten. Op pagina 7 in dit boekje meer over het resultaat.

Rondom het dossier van de rondweg is niet veel nieuws te melden sinds de vorige keer. Wel hebben we aan de Kwinkweerd voorbereidende werkzaamheden (het verleggen van kabels) kunnen zien. De planning is nog steeds dat het totale werk eind 2024 gereed moet zijn.

De herinrichting van het dorpsplein is met de gemeente besproken m.b.t. subsidie en financiering. De subsidiemogelijkheden zijn beperkt en ook heeft de gemeente (nog) geen rekening gehouden met een dergelijk project in haar meerjarenbegroting. Vooralsnog zijn de mogelijkheden dus beperkt, hetgeen niet wegneemt dat we actief in overleg gaan met de kernwethouder hoe e.e.a. dan wel op de begroting van de gemeente kan komen.

Verder de Regionale Energie Strategie. Inmiddels zijn er (digitale) inwonersavonden geweest, waarbij iedereen vragen kon stellen en informatie kon inwinnen over de duurzame energieplannen van de gemeente Lochem. We weten uiteraard niet hoeveel inwoners uit het BEO-gebied hebben meegedaan, maar leden van onze klankbordgroep energie hebben in ieder geval hieraan deelgenomen. Ook is er inmiddels een aparte website in ontwikkeling waarin laagdrempelige informatie wordt gegeven over de RES, windmolens en alles wat hiermee te maken heeft. Deze website is beschikbaar onder www.beoenergie.nl. Op pagina 22 en 23 meer over het werk van de energiewerkgroep.

Dan nog het volgende: Marieke en Hilde hebben namens de BEO meegedaan aan een uitzending van allemaal1tv. Dit is een talkshow (digitaal op you-tube kanaal) waarop inwoners, verenigingen, instanties etc. uit de gemeente Lochem uitzendtijd krijgen. De uitzending waarin ze meededen was op 31 december 2020 en is terug te zien op allemaal1.tv. Wil je hier zelf een bijdrage aan leveren, neem gerust contact op met de

organisatie van allemaal1 tv. Ze zijn altijd op zoek naar mooie items. Hopelijk kunnen we in de loop van dit jaar weer beginnen met het organiseren van activiteiten. Leuke ideeën zijn altijd welkom en de BEO heeft de mogelijkheid om deze te sponsoren. Indien iemand plannen heeft voor een nieuwe activiteit in het BEO-gebied voor BEO-leden, meld dit dan bij een bestuurslid of via info@beo-exel.nl! Dan kunnen we kijken of de BEO een bijdrage kan leveren.

Het bestuur

Bestuursleden gezocht

Heb je zin om een leuke uitdaging aan te gaan in je eigen buurt en wil je een zinvolle bijdrage leveren aan het woonplezier in en rondom Exel? Dan ben je van harte welkom in het BEO-bestuur.

Wij zijn nog op zoek naar 2 nieuwe bestuursleden. Je leert veel nieuwe mensen kennen in Exel en onze maandelijkse vergaderingen zijn ook nog eens erg gezellig. Heb je interesse en/of vragen, dan kun je contact opnemen met Hilde Buitelaar: hbuitelaar@beo-exel.nl

AED nieuws

Nieuwe AED in de buitenkast bij restaurant Lu Lin

De oplettende voorbijganger heeft het waarschijnlijk al gezien: er hangt een andere AED in de buitenkast bij restaurant Lu Lin. En inderdaad, in december is de oude Cardiac Science AED vervangen door een nieuwe Defibtech LifeLine.

Die vervanging heeft te maken met het onderhoudscontract dat de gemeente Lochem met de onderhoudsorganisatie heeft. Zij controleren regelmatig de AED, de elektroden en de kast. De vorige AED was op leeftijd en kon zonder bijkomende kosten worden vervangen. De nieuwe AED is overigens dezelfde als hier in de omgeving bijna overal wordt gebruikt. Dat is ook voor de AED hulpverleners wel prettig; zij kennen het apparaat al van de jaarlijkse training van Gijs te Brake.

Er is overigens nog iets veranderd. De buitenkast beschikt nu over een soort GSM verbinding. Die wordt gebruikt om meldingen te geven aan de onderhoudsorganisatie bij storingen en naar mij als beheerder bij het openen van de kast.

Zo proberen we er voor te zorgen dat de AED en de hulpverleners ingeval van nood snel beschikbaar zijn. Heb je hierover nog vragen of heb je belangstelling om je als hulpverlener op te geven, stuur dan even een berichtje naar gertvegter@kpnplanet.nl.

www.luchtballon.nl

Excellent Ballooning

Ballonvaarten op maat bij u thuis.

Jan Oudenampsen, 06-53336933

Bouwhuisweg 11, 7245 VL Exel

| Grondverzet

| Agrarisch loonwerk

| Particulieren

elwecomedo@elwecomedo.nl

Tel. (0573) 25 23 37

Oude Lochemseweg 3a, Exel (Laren Gld)

www.elwecomedo.nl

Agrarisch loonwerk - Mengkuilen - Verhuur grondverzetmachines en containers - Riolerings - Sloo-
werk - Minigrondverzet - Bestrating - Takkenschaar - Levering zand en verhardingsmateriaal - Loonvoeren

**Rietdekkers-
en Schoorsteenveegbedrijf**

Kok v.o.f.

www.rietdekkersbedrijfkok.nl

- * Reparatie
- * Onderhoud
- * Nieuwbouw
- * Rietdeken van tuinhuisjes

Pr. Marijkelaan 6 - 7242 ET Lochem
Tel: 0573 401354 - Mob: 06 54715470

Van alles wat

Verandering in het dorpshuis

Het biljart is verdwenen uit het restaurant van Lu Lin en geplaatst in het dorpshuis. En dat leek ons een goed moment om ook wat verandering aan te brengen in de sfeer van het dorpshuis. Met een aantal vrijwilligers zijn we aan de slag gegaan om een aantal muren van een gezellig behang te voorzien. De andere muren zijn in een ander kleurtje gesaust. De opstelling is veranderd en de elektra aangepast. Door het plaatsen van het biljart en de stamtafel heeft het dorpshuis een heel ander karakter gekregen en nodigt uit om gezellig een drankje te drinken na een vergadering, een workshop te

houden of een formele of informele bijeenkomst te organiseren. Wanneer het corona tijdperk achter de rug is, hopen we dat er met heel veel plezier gebruik gemaakt gaat worden van het dorpshuis en dat ook de ouderenmiddagen weer bezocht gaan worden. Reservering van de ruimte verloopt via Lu Lin.

Marieke Zweverink

- ✓ Gras schudden
- ✓ Gras harken
- ✓ Hooi/Stro persen
- ✓ Div. agrarische werkzaamheden

Kattendaal 3 | 7245 VA Laren | M.06 - 51961555 | www.schoutenadv.nl

Het dorpsbos

Ruim dertig jaar geleden vond de ruilverkaveling plaats in Laren. Boeren konden daardoor stukken grond herverdelen. De ruilverkavelingscommissie kocht daarnaast verschillende stukken grond aan waarna dit verhuurd werd aan boeren in de omgeving. Omdat er ook aan natuurbeheer moest worden gedaan zijn er op verschillende plaatsen singels en stukken bos aangelegd. Anton Paalman (Klunegoor) heeft de grond, waar het dorpsbos nu gesitueerd is, eerst enkele jaren gehuurd van de commissie en zo rond 1990 werd de grond aangemerkt als bos en is ingeplant door Staatsbosbeheer. Toen de ruilverkaveling af werd gerond is het onderhoud van het dorpsbos overgedragen aan de gemeente.

Anton had goed voor de grond gezorgd, want de bomen groeiden al snel de hemel in. Aan onderhoud werd echter niets gedaan waardoor de jonge aanplant zich onvoldoende kon ontwikkelen. In 2005 is de BEO hierover in overleg gegaan met de gemeente. Daarbij is afgesproken dat de BEO het onderhoud organiseert en de vrijwilligers regelt. De gemeente faciliteert het onderhoud door de huur van het materiaal te betalen en daarnaast worden de kosten van het eten en drinken vergoed.

Door de samenwerking van BEO met de gemeente is het achterstallig onderhoud weggewerkt in de loop der jaren. Maar er blijft nog genoeg te zeggen over en het oprukkende struikgewas moet weggehaald worden om de paden begaanbaar te houden, dus het onderhoud blijft op de agenda staan. De afgelopen 15 jaar is dit zonder problemen verlopen. Hierdoor beleven we allemaal veel plezier aan het dorpsbos. Het is er namelijk goed toeven en in de zomer worden er regelmatig evenementen georganiseerd, van kleinschalige activiteiten tot een tweetal openluchtspektakels. En met Pasen is er natuurlijk het Hazenbal.

Vorig jaar werden we verrast door het bericht van Circulus-Berkel dat de huur van het materiaal niet meer vergoed wordt. Circulus-Berkel heeft enkele jaren geleden de uitvoering van het groenbeheer overgenomen van de gemeente. Alleen het bedrag dat afgesproken was voor het verzorgen van de catering zou nog ten goede komen aan de BEO. Daarvan zouden alle kosten van het bosonderhoud moeten worden betaald. Bovendien moet er een gebruikersovereenkomst op worden gesteld om afspraken hierover vast te leggen. De BEO is nog in gesprek met de gemeente over de hoogte van de vergoeding die beschikbaar is voor het

onderhoud en de inhoud van de overeenkomst, omdat deze niet aansluit op onze situatie. Door deze ontwikkelingen is het op dit moment onzeker hoe het bosonderhoud er in de toekomst uit zal komen te zien.

Alle activiteiten zijn dit voorjaar afgelast vanwege corona, dus het bosonderhoud is daarom dit jaar niet doorgegaan. In de komende maanden hopen we dat er een oplossing komt voor de onduidelijkheid rondom de organisatie en de vergoeding van de kosten. Dan kunnen we het bosonderhoud weer op de agenda zetten vanaf 2022. Want door de inzet van vrijwilligers houden wij het bos in goede conditie en kunnen de kosten zo laag mogelijk blijven. En dat is toch de bedoeling

van zelfwerkzaamheid? Het is te hopen dat de gemeente en Circulus-Berkel deze inzet ook in de toekomst financieel blijven ondersteunen.

Mannie Slagman

Blik terug

Sint Maarten

Het is alweer even geleden, Sint Maarten. Afgelopen november konden de kinderen helaas niet zoals gebruikelijk langs de deuren gaan. Een aantal vrijwilligers heeft toen een alternatief bedacht, want om helemaal niks te doen vonden zij niet kunnen!

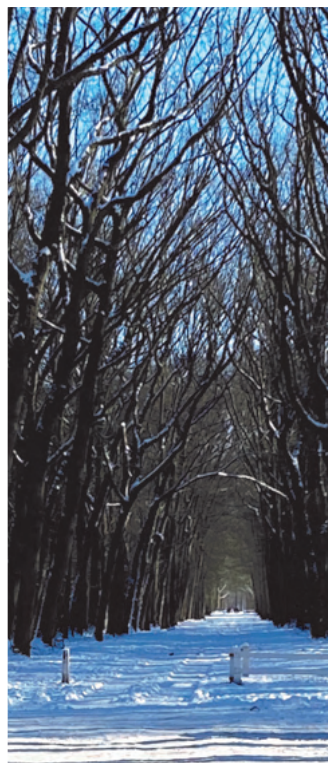
Er is een bouw-/kleurplaat ontworpen voor een lantaarntje. De kinderen, die mee wilden doen, konden hier een mooie lantaarn van maken en deze op zaterdag 14 november bij de deur neerzetten. Twee van de vrijwilligers zijn bij alle kinderen aan de deur geweest om ze een grote bak snoep te geven. En als verrassing was er voor ieder kind ook nog een cadeautje! Wat was het leuk om al die blije gezichten te zien.

Uiteraard hopen we dat er dit jaar weer op de oude manier Sint Maarten gevierd kan worden. Maar voor deze keer was het een mooi alternatief!

Petra Ubbels

Winterkiekjes

Tijdens de afgelopen winterperiode zijn er veel mooie kiekjes gemaakt. Wij selecteerden een paar fraaie plaatjes. Om het af te leren.....

We nemen aan, dat jullie zelf wel kunnen raden waar onze fotograaf deze plaatjes heeft geschoten. Het is in ieder geval in Exel en omstreken.

Lekker vlees eten doe je met Hemik rundvlees

- 100% Nederlands vlees
- Rechtstreeks van de boer
- Zeer goed vleesras (Blonde Aquitaine) voor malse kwaliteit vlees
- Per maaltijd vacuüm verpakt (6 maand houdbaar!) voor 2 personen
- Goede prijs-kwaliteit verhouding
- Geproduceerd als 2 sterren vlees

Voor vragen en bestellingen: info@hemikrundvlees.nl
WhatsApp: 06-30847427

Verkrijgbaar op:
Hooislagen 12
7241 NH in Lochem

Kom een kijkje nemen in
onze goed gevulde bloemenkar
aan de Rengersweg 32 in Laren.

Rengersweg 32
7245 NB Laren
0573 - 21 50 52
info@mooii.nu
www.mooii.nu

Bij Mooii kunt u terecht voor al uw bloem- en plantwerk (op bestelling).

Noten transportbanden (totaal onderhoud van transportbanden) gaat per
1 september 2019 verder onder de naam TOTAL-BELTING
Met vestigingen in Venlo - Lochem (Laren) - Breda - Apeldoorn - Haarlem
en Gorredijk hebben we een landelijke dekking om onze klanten nog
beter van dienst te kunnen zijn met onze 24/7 service.

TOTAL BELTING

Vestiging Lochem
Oude Lochemseweg 3
7245 VH Laren
T +31 (0) 573 – 25 18 00
www.total-belting.nl

Powered by
RUBIX

STEGEMAN AUTOSLOPERIJ
Nieuwe en gebruikte autoonderdelen

Exelseweg 25
7245 VD Exel (GLD)
0573 - 421372

info@stegemanautosloperij.nl
www.autosloperij.tel

De Rondfietser

Een paar jaar geleden hadden wij de rubriek "De Rondfietser", verzorgd door Gerrit Klokman. Ditmaal hebben wij als redactie een "Rondfietser" gevraagd die veelvuldig in Exel gesignaleerd is, namelijk Hans van Hoorn en wij hebben hem gevraagd welke bijzondere dingen hij ziet in en rondom Exel.

In de ban van vogels

Een paar dagen geleden kreeg ik van Ruud van Noord het verzoek om wat op papier te zetten voor publicatie in het BEO-krantje. "Je wordt in en rondom Exel veel gezien en men vraagt zich daar af wat je doet en waar je naar kijkt", wist hij mij te vertellen. Nu zullen sommige inwoners van Exel mijn naam wel weten, maar er zullen er ook zeker zijn voor wie ik "die kerel met baard en kijker" ben. Daarom stel ik mij even voor. Mijn naam is Hans van Hoorn en woon in Lochem. Mijn grootvader was in het verleden hoofd van de katholieke school in Lochem. Hij was net als zoveel van zijn collega's in die tijd, denk aan bekende Achterhoekse schoolmeesters als Kerst Zwart en Kolvoort, zeer geïnteresseerd in vogels. Als klein jochie bracht ik met opa uren door op een bankje achter zijn huis met uitzicht op de boomgaard waar vaak goudvinken en putters te zien waren. Foeragerend op de knoppen van de vruchtbomen en het onkruid en distels die daar welig tierden. Twee soorten die opa graag voor zijn volière wilde vangen. Hij wist ze met allerlei toontjes en fluitjes te lokken. Dat klopte natuurlijk van geen kant. Nu niet en ook toen niet. Als jochie van vijf vond ik de trucjes die hij uithaalde om vogeltjes te vangen echter fantastisch. Op dat bankje naast hem ben ik waarschijnlijk besmet geraakt. Niet met Covid-19 maar met een virus waar ik tot de dag van vandaag plezier aan beleef. Hoewel, zeker in latere jaren, ook mijn vader en vrienden in de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie veel aan mijn vogelinteresse hebben bijgedragen. Vanaf mijn tiende fiets en loop ik rond over de landgoederen en broekgebieden in het noordwestelijk deel van de Achterhoek. Kijk ik om me heen en spits mijn oren. Gefocust op flora en fauna, het landschap en veranderingen daarin. Waar ik trouwens niet altijd blij van word en mopper ik er dus ook heel wat af.

Wat voor een rol speelt Exel daarin? Eigenlijk geen. Meestal fiets ik er door, komend uit Ampsen op weg naar Verwolde, Het Kranengoor of ga richting Markelo en Stokkumerbroek. Niet altijd, maar soms beland ik er op het terras van wat voor mij De Exelse Molen blijft. Waar ik vaker ben te vinden is in Ampsen.....de gemeenschappelijke tuin van Exel. Daar zag mijn vader in 1946 zijn eerste bonte vliegenvanger, in die jaren een zeldzaamheid. In die tijd werd het beestje nog zwartgrauwe vliegenvanger genoemd. Een vogel die in juli 1944 in Wierden was geringd. Het vogeltje broedt in boomholtes en nestkasten en is rond Lochem zeker geen bijzonderheid meer. Vorig jaar inventariseerde ik met enkele anderen Ampsen (incl. Exel en de Armhoede) op broedvogels. Een behoorlijke oppervlakte verdeeld in een zevental blokken. Ieder blok werd, naast enkele avond- en nachtbezoeken, achtmaal bezocht. Een bezoek dat vlak voor zonsopgang begint. Eerder deden we dat in 2010. Dat was de reden dat ik vorig jaar veel vaker dan

voorgaande jaren in Exel, op 't Veld en in het Exelse Bos rondliep. In het blok Ampsen-Exel, waar het dorp en het bungalowpark in lagen, noteerden we vijftien broedparen van de bonte vliegenvanger. Heel begrijpelijk, want daar is voor huisvesting gezorgd. Het hangt er vol met nestkastjes. In 2009 deden we een gelijksoortige inventarisatie op het Groote Veld. Bonte vliegenvangers waren daar net als in Ampsen schaars in het bos. Maar niet op en rond de vakantiewoningen op Ruighenrode, daar zaten ze bijna kastje aan kastje..... gemak dient dus niet alleen de mens, maar zeker ook de vogels. In het blok Ampsen-Exel noteerden we naast de bonte vliegenvanger 60 andere soorten, waaronder: dodaars, middelste en kleine bonte specht, sperwer, buizerd, torenvalk, kerkuil, steenuil, bosuil, fluitser, kruisbek, putter en appelvink.

Een enkele opmerking bij een paar van deze genoemde soorten wil ik de geïnteresseerde

Dodaars.

lezer niet onthouden. De dodaars laat zich vooral goed horen in het voorjaar. Het is fuutachtig, klein en schuw, dat als zang een bibberend gemekker produceert. Afgelopen jaar, na een paar jaar afwezigheid, werd er op Leunks Kolk weer succesvol gebroed. Dat doet de dodaars trouwens ook al enkele jaren op de vijvers van Het Prinsenveld. Van de specht zijn vijf soorten op Ampsen te vinden. Naast de zwarte specht en de groene zijn dat drie verschillende bonte spechten. Ze zijn vooral in het voorjaar, tijdens de balts, goed

te horen. Naast hun zang en roep produceren vier van de vijf dan roffels op een dode tak of boom, om hun territorium af te bakenen. De middelste bonte specht, een nieuwkomer die ik in 2009 voor het eerst op Ampsen kon noteren, roffelt echter niet. De soort, het mannetje heeft een schitterende rode kuif, kwam vanuit het oosten en heeft in 10 jaar tijd alle oude eikenbospercelen op Ampsen en in de omgeving van Lochem gekoloniseerd. Deze specht maakt zijn aanwezigheid kenbaar door klaaglijke, nasale tonen. Het geluid is niet te beschrijven. Zoek maar op internet. In de oude eiken achter op de Lange Rijdstijd of het Sterrebos zitten er in het voorjaar regelmatig enkele te roepen.

Voor de uilen en torenvalk heeft de Vogelwerkgroep Noordwest-Achterhoek, ik ben voorzitter van deze club, niet alleen rond en in Exel maar in de hele gemeente Lochem ongeveer 600 nestkasten opgehangen. De torenvalk en steenuil deden het in 2020 goed. De torenvalk beter dan ooit zelfs. Voor de kerkuil daarentegen was het een bar en boos jaar. Alle jongen van deze vogels worden geringd. Voor het eerst in jaren bleven echter alle kasten voor deze schitterende uil, ook die in de directe omgeving van Exel, op een enkele na leeg. Waar torenvalk en steenuil zich waarschijnlijk wisten te redden met onder andere meikevers en wormen, heeft het ontbreken van muizen de kerkuil waarschijnlijk de das omgedaan. De dikke laag sneeuw van drie weken geleden die een paar dagen bleef liggen maakte het voor de uil nog erger. Voor een muis maakt sneeuw niet veel uit. Voor de voedselspecialist kerkuil is een pak sneeuw echter funest. De natuur is wreed en het is niet altijd gemakkelijk om uil te zijn. Op het moment dat ik dit schrijf zijn er al meer dan vijftientig dode kerkuilen gemeld bij onze ringers Gerrie en Wim Nijenhuis.

Vogelen vraagt naast kijken en luisteren vaak ook veel geduld. Dat betekent dat ik soms uren op een plek zit om een bijzondere soort te spotten. In juni en juli zit ik daarvoor vaak op een plekje aan de Bouwhuisweg. Dan gaat het mij vooral om de wespendif. Deze vogel, enigszins lijkend op een buizerd, zoekt zijn voedsel tijdens onze kwakkelwinters in tropisch Afrika. Rond half mei is de wespendif terug in zijn broedgebied. Hij eet voornamelijk wespenlarven en -nesten die uit de grond opgegraven worden. Daarnaast staan ook kikkers, wormen en jonge duiven op zijn menu. De wespendif is een schaarse broedvogel in Nederland (ca. 350 broedparen) en staat op de Rode lijst. Dat betekent dat de vogel een hoge status van bescherming heeft. In een brede cirkel rond Lochem broeden jaarlijks circa vijftien tot twintig paren waarvan meestal één, soms twee, op Ampsen. Ook Verwolde en Het Kranengoor huisvestte wespendifen. Vanaf de Bouwhuisweg heb je goed zicht over een groot deel van

Man wespendif.

Ampsen. Met behulp van telescoop en kijker kan je vandaar de wespendifen, als ze er zijn, boven het bos uit zien komen. Half augustus vertrekken ze weer. Eerst de oude, dan de jonge vogels. Ik ben vanaf die tijd meestal op de telpost "Hooge Weide" te vinden waar ik met een stel andere fanatieke vogelaars nu al zo'n dertig jaar naar doortrekkende vogels kijk. Wespendifen zien we daar slechts mondjesmaat. Maar dan zijn er weer andere vogels zoals overvliegende visarenden, bruine en blauwe kiekendifen, rode wouwen of kraanvogels. En soms dagen met duizenden vinken, leeuweriken, graspiepers en ganzen.. Je verveelt je nooit als vogelaar.

Hans van Hoorn

- **Dagbesteding**
- **Logeerhuis**
- **Wonen**

Ampsenseweg 26
7241 NC Lochem

Tel. 0573 255 885
info@ReubeZorg.nl

ReubeZorg.nl

STEGEMAN DUMPGOEDEREN

NIEUWE EN GEBRUIKTE MILITAIRE KLEDING

ook kinder legerkleding,
legerartikelen, kampeerspullen,
div. soorten en maten kisten, enz.

Exelseweg 25
7245 VD Exel (bij Lochem)
tel. 0573-421200

www.legerdump.com
info@legerdump.com

DE KOOIHOEK

Schapenkaas en
lamsvlees

Exelseweg 6, 0573-421319, dekooihoek.nl

**VOOR DE KLEINE
BOUWWERKZAAMHEDEN
TOT AAN EEN COMPLETE
VERBOUWING**

TEL: 0573-402171

INFO@KLEINVELDERMAN.NL

WWW.KLEINVELDERMAN.NL

BANNINKSWEG 6

7245 BA LAREN GLD

SPORTEN IN EEN GEMOEDELIJKE ACHTERHOEKSE SFEER

+

**BINNEN & BUITEN SPORTEN
INDIVIDUEEL OF IN EEN GROEP...**

**MAAK KENNIS MET SJÀHTO
PROEFWEEK**

+

**SPORTEN IS OOK MOGELIJK
IN ONZE BUITENGYM!**

DWARSDIJK 3 + INFO@SJAHTO.NL + WWW.SJAHTO.NL + TEL. 0573 - 42 10 66

**André
Schegetman**

Landschapsverzorging Machineverhuur Transport

06 180 263 59

Dwarsdijk 2, Laren

Nieuwsgierig naar..

*Bent u ook wel eens nieuwsgierig naar zaken bij u in de buurt? Wij wel! Deze keer ging de redactie op bezoek bij **Steven van Weede van Landgoed Ampsen**.*

Bij de verschillende toegangshekken van het landgoed zijn informatieborden zijn geplaatst. We lezen op de borden dat er ook een website is waar informatie op te vinden is over het landgoed. Ook is het mogelijk om verschillende projecten te sponsoren, wandelroutes te downloaden en een vakantiewoning te huren. Wat deed jullie besluiten om op deze manier contact te zoeken met het natuurminnend publiek?

Er is een belangrijke rol voor particuliere landgoederen in het beheer van natuur en cultuurhistorie. Het is een eer om als familie op Ampsen te mogen passen, maar ook een verantwoordelijkheid. Wij beseffen ons terdege dat dit alleen mogelijk is met de steun en het draagvlak onder de samenleving en daarom is het belangrijk om dit contact te zoeken.

Natuurbeheer kost natuurlijk ook geld. Wij krijgen daarin ook steun van de overheid, maar niet genoeg. Middels Support Nature willen wij hierover bewustwording stimuleren. Daarbij willen we mensen de kans bieden om zich nauwer betrokken te voelen bij onze prachtige Nederlandse natuur en om ook in financiële zin rechtstreeks en laagdrempelig bij te kunnen dragen aan het onderhoud van de natuur.

Kan je iets meer vertellen over de teruglopende subsidies?

We zijn in Nederland zeer bevoorrecht dat de overheid op allerlei manieren het beheer van natuur en monumenten ondersteunt. De regelingen zijn de laatste jaren wel versoberd. Een voorbeeld zijn de afschaffing van de belastingaftrek voor onderhoud aan Rijksmonumenten (waaronder het kasteel en park van Ampsen) en vervanging door een beperkte en administratief ingewikkelde subsidieregeling.

Hoe belangrijk is de houtverkoop voor het landgoed?

Hoewel we er naar streven jaarlijks op een duurzame manier 600-800m³ hout te oogsten voor verwerking tot papier, vezelplaat en zaaghout, blijft bosbouw een verlieslatende onderneming. Er zijn ook veel kosten voor ondermeer het op snoeien en veilig houden van lanen en paden, voor nieuwe aanplant en het onderhouden van kleine

landschapselementen.

Bij het beheer van een landgoed geldt natuurlijk dat alle kleine beetjes helpen en daarom zijn wij erop gericht om de bosbouw zo goed mogelijk uit te voeren. Daarbij handhaven wij natuurlijk een sterke focus op behoud (en verbetering) van natuurwaarden en de lange termijn exploitatie waarbij het bos een blijvende bron van inkomsten voor volgende generaties kan blijven.

Merken jullie dat er het afgelopen jaar een toename is geweest van recreanten t.o.v. eerdere jaren?

De toename van recreanten is inderdaad duidelijk zichtbaar, vooral in dit afgelopen Corona-jaar. Het is mooi om te zien hoeveel mensen van het landgoed genieten. Particuliere landgoederen zoals Ampsen vervullen niet alleen een belangrijke rol in cultuurhistorisch opzicht, maar ook in recreatief opzicht.

Is de verwachting dat er een blijvende extra waardering zal zijn bij het wandelende publiek of waait dit weer over als de Corona pandemie voorbij is?

Hoewel ten tijde van de pandemie de drang om naar buiten te gaan misschien groter is, is er zonder twijfel ook een langere termijn tendens waarbij mensen in toenemende mate waarde hechten aan buiten zijn en een sterkere band met de natuur zoeken. Wij schatten in dat gedurende de pandemie de waardering voor het natuurschoon in eigen land blijvend is toegenomen.

Het landgoed werkt ook met vrijwilligers. Kan je daar wat meer over vertellen?

Wij zijn zeer gelukkig met de aandacht van een geweldige ploeg gemotiveerde vrijwilligers. Dankzij hun hulp kunnen wij een aantal taken uitvoeren in het beheer van park en natuur die anders niet mogelijk zouden zijn. De ploeg is op dit moment op volle sterkte, maar belangstellenden kunnen een e-mail sturen aan info@ampsen.nl zodat wij contact kunnen opnemen als er weer plaats is.

Jullie zijn aangesloten bij Support Nature. Wat is dat precies voor een organisatie?

Support Nature is een initiatief dat op dit moment op drie landgoederen in Nederland op proef draait. Support Nature stelt zich tot doel om natuur en mens te verrijken met duurzame connecties tussen beiden. Support Nature wil natuurliefhebbers dichter met de natuur verbinden door ervaringen en mogelijkheid om bij te dragen en wil natuurbeheerders ondersteunen in hun werk.

Hoeveel in bedrijf zijnde boerderijen heeft Ampsen en hoeveel overige woningen staan er op het landgoed?

Er zijn op dit moment vijf functionele boerenbedrijven op het landgoed en wordt er op kleine schaal landbouwgrond verpacht aan een klein aantal omliggende boerenbedrijven. Daarbij is er een tiental woningen die bij het landgoed horen.

In hoeverre vormen de mensen die op Ampsen wonen een gemeenschap?

Wij worden vaak getroffen door de kracht van de gemeenschap op en rond Ampsen, waarvan velen al generaties lang met het landgoed zijn verbonden, maar ook (relatieve) nieuwkomers een belangrijke rol spelen en nieuwe sociale en gemeenschapsactiviteiten lanceren. Het 'Noaberschap' of nabuurschap wat in de Achterhoek traditioneel zo bekend is, kent hiermee nieuwe vormen.

Tot slot: Zijn er nog andere plannen om het landgoed verder te exploiteren? Zo ja, hoe? (Ik hoorde dat het festival Mañana Mañana nog een locatie zoekt....)

De plannen voor een zonnepark grenzend aan het spoor en de industrie van de Kwinkweerd zijn in een vergevorderd stadium. We denken dat we op deze locatie kunnen bijdragen aan de energietransitie zonder dat de beleving van het landschap wordt aangetast, en zelfs met versterking van natuurwaarden door aanleg van nieuwe wallen, poelen, en kruidenrijkgraslandstroken. In dat verband maken wij ons overigens grote zorgen over de plannen van de gemeente Lochem om Larense Broek, Exelse Broek, Armhoede en Nettelhorst op termijn vol te bouwen met windturbines ter hoogte van de Eiffeltoren, met grote negatieve gevolgen voor landschap, fauna en ook gezondheid van omwonenden. Het gaat in eerste instantie om "maar" 4 turbines, maar dit aantal kan tot 13 worden uitgebreid tot 2050, waardoor het karakter van het landgoed en de

omringende buurtschappen zeer ingrijpend aangetast zullen worden.

Hoewel wij altijd op zoek zijn naar verdere financiële pijlers om het landgoed draaiende te houden zijn wij geen voorstander van grootschalige publieksevenementen, maar als iemand leuk een idee heeft, dan horen we dat graag.

BOUWKUNDIG ADVIESBUREAU VAN HEECKEREN

Advisering bouw of verbouw van woningen, bedrijven, horeca, zorgcomplexen, functieverandering boerderijen, etc.

- ontwerp
- tekeningen
- bouwaanvraag

- bestek
- bouwtechniek
- management

't Veld 4, Exel
T: 0573-257082
M: 06-51381888

Gem. Lochem
0573-259704

*Heeft u tuinadvies nodig,
neem dan contact op.*

*Ontwerpbureau - Aanleg
Onderhoud - Renovatie - Decoratie*

www.hoveniersbedrijf-mschepers.nl

Tel. 0573-215115
info@waterinuwtuin.nl
Exelse Tol

UW EIGEN WATERBRON VOOR € 310,-
Ook voor pompen en toebehoren

WATER IN UW TUIN.NL

BEO klankbordgroep Energie

Protesten tegen windmolens zijn de laatste tijd vaak in het nieuws. Het is ook lastig om voorstander te zijn van duurzame energie met mega-windmolens en/of tientallen hectares zonnecollectoren in het directe zicht.

De gemeente Lochem valt in dezelfde RES-regio (Regionale Energie Strategie) als Apeldoorn, Zutphen en Voorst. Plannen voor windmolens op de Veluwe lijken onmogelijk door het voorkomen van de bedreigde roofvogel wespandief (die ook in Ampsen broedt!). Plannen in Zutphen bij Leesten zijn tegengehouden door bewoners-initiatieven (te dicht bij woonwijk) en ook in Voorst en Eefde verenigen bewoners zich tegen windmolens.

De klankbordgroep is sinds het vorige verslag in het BEO-boekje nog een paar keer bijeengekomen waarbij onder andere gesproken is met een vertegenwoordiger van Liander. Daaruit bleek dat zowel gemeente als Liander sterk neigen naar clustering van windmolens en zonneparken. In januari hebben we een brief naar het college en de raad gestuurd met betrekking tot de randvoorwaarden die we als BEO stellen voor de aanleg van zonneparken en windturbines. Er is verder door een lid van de klankbordgroep in januari deelgenomen aan een atelierweek van de RES.

Op 3 en 10 februari waren er online bewonersbijeenkomsten met een viertal begeleiders en wethouder Henk van Zeijts. In totaal namen hier ongeveer 150 mensen aan deel. Exel was met 15 mensen (merendeel klankbordgroep) goed vertegenwoordigd. In deze bijeenkomsten was de optie 'geen windmolens' niet bespreekbaar. Er was wel ruimte voor onderwerpen als 'participatie', 'planschade', 'vergoedingen' etc. Er werden ook geen uitspraken gedaan over locaties, afstand tot woningen en maximale hoogte.

Tijdens deze online bewonersbijeenkomst werd ons meegedeeld dat de respons op de enquête van december 2020 (waarvoor we de BEO-leden hebben opgeroepen die in te vullen) heel goed was en dat men overwegend positief tegenover windmolens was. Wij

Impressie windmolens in Exelse/Ampsense broek.

hebben de exacte resultaten niet ontvangen maar gezien de respons (1270 op 33000 inwoners) zetten we onze vragen bij deze uitkomst. Deze uitkomst is in ieder geval niet representatief voor inwoners van het buitengebied. In welke mate we daadwerkelijk gehoord worden, is ons onduidelijk. Vanuit verantwoordelijk wethouder Henk van Zeijts is het wel duidelijk dat ze er moeten komen. Hij vindt onze buurtschap, net als enkele andere plekken in de gemeente, daar geschikt voor. Dat dit turbines zijn, die veel hoger zijn dan de Euromast, dag en nacht draaien en knipperende lampen hebben, is hij zich van bewust. Dat dit het landschap compleet verandert ook.

Hoe dan ook; de plannen voor windturbines in onze buurt worden steeds realistischer. Er is nog geen besluit, maar in maart/april komt het zogenoemde RES 1.0 bij de gemeenteraad langs. Hierin staan de voornemens voor de periode tot 2030.

Tot dusver delven inwoners steeds het onderspit bij rechtszaken tegen windmolens. Dit komt omdat in de huidige normen en processen nog geen rekening wordt gehouden met de steeds duidelijker wordende nadelige effecten van windmolens. Omdat we acties en eventuele rechtszaken niet vanuit de BEO willen doen, zijn we ons nog aan het beraden hoe we dit het beste kunnen organiseren.

De klankbordgroep is verder bezig met het maken van een website (www.beoenergie.nl) waar informatie over de windturbines komt te staan en de acties die we willen ondernemen. Mocht je willen meedenken en meedoen, meld je dan bij het secretariaat info@beo-exel.nl

Jan Vrieling

ASPERGES

In eigen regio
de altijd verse
ASPERGES
van ongeveer
half april
tot eind juni
bij:

**Aspergebedrijf
Mts. G. ten Broeke**

Rossweg 24
7245 NK Exel (Laren G.)
0573-251548
www.asperges-tenbroeke.nl

0573-401575

Van de verenigingen

Exels Feest 2020, het jaar van het 75 jarige jubileum. Helaas was het niet mogelijk om een feest te kunnen organiseren in en rondom Lu Lin (De Mölle). Er werd geschakeld naar een alternatief plan om toch terug te kunnen blikken op 75 jaar Exels Feest. Dit werd gedaan door het uitbrengen van het jubileumboekje over het Exels Feest.

Door een ieder die er zijn of haar bijdrage aan geleverd heeft, zijn vele verhalen en foto's gebundeld tot een mooi jubileumboekje. Snel even de foto's bekijken of verhalen van de mensen lezen bracht toch nog de sfeer van het Exels Feest bij de mensen naar boven.

Het ijs en de sneeuw zijn weer verdwenen en de eerste zonnestralen mochten we alweer verwelkomen. De dagen worden alweer langer en zo wordt er weer naar de zomer toegeleefd. Standaard voor de zomer is dat er in de zomermaand augustus het Exels Feest wordt georganiseerd. Ook voor komende editie zijn er al een aantal ideeën ontstaan en besproken.

Toch blijft het nog onzeker wanneer er weer wat georganiseerd kan worden in groepsverband. Is er straks in augustus wel weer een heel weekend van feest mogelijk of blijft het bij het organiseren van een fiets-/wandeltocht.

Stand van zaken tot nu toe omtrent Exels Feest 2021

Door de commissie van het Exels Feest is nu de beslissing genomen om nog geen voorbereidingen te treffen om een heel weekend het Exels Feest te organiseren in augustus. Mochten de komende maanden de maatregelen omtrent het coronavirus afnemen of zo gewijzigd worden dat er wel het een en ander mogelijk is om te organiseren, dan zal dat opgepakt worden. Daarbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld een fiets-/wandeltocht met aansluitend vogelschieten, gezamenlijk lunchen gevolgd door een activiteit. Het mooiste scenario zou zijn dat we met live muziek een leuke en gezellige avond kunnen organiseren met daarop de volgende dag een gezamenlijk ontbijt. Wat ook nog tot de mogelijkheden behoort is om samen met andere commissies en verenigingen uit Exel in het najaar een gezamenlijk feestje te organiseren.

Erwin Bosch

Terrakotta

handgemaakt keramiek

Laura Hilhorst, keramiste

Verwoldseweg 41, 7245 VZ Laren Gld.

0573 - 421664

06 - 54364383

laura@terrakotta.nl

www.terrakotta.nl

ook voor unieke cadeaus

Atelier en galerie zijn open op goed geluk

(wat meestal het geval is)

of na telefonisch- of mailcontact

Fa.Postel

Landbouwmechanisatie

Tuin- en Parkmachines

Markeloseweg 24
Laren

Voor verkoop en onderhoud van:

Mini tractoren

Landbouwmachines

Tuin- en parkmachines

Kettingzagen

Hete luchtkanonnen

Telefoon: 06-23316475

OOSTERBROOK
= ZUIVEL =

**PROEF DE VOLLE BOERDERIJZUIVEL
RECHSTREEKS UIT 'T EXELSEBROEK.**

't Zuivelhuuske | Exelseweg 12, Laren Gld.

Dagelijks geopend van 8.00 tot 20.00 uur.

Familie Heijink | Exelseweg 12 | Laren Gld

www.oosterbrookzuivel.nl

 facebook.com/Oosterbrookzuivel

*Voor al uw
agrarische behoeften*

Hanzeweg 10

7241 CR Lochem

Tel. 0031 (0)573 25 49 83

Fax 0031 (0)573 25 14 52

Website: www.greutink.nl

E-mail: greutink@greutink.nl

**LMB
LATRAGO
GOOR**

Voor Service en Kwaliteit

Bezoek ook
onze website
www.latrargo.nl

Programma
Occasions
Nieuws

Spechthorstdwarsweg 5 7471GJ Goor 0547-27 27 71 info@latrargo.nl

DINZA

Agrarisch Verhuur & Klussenbedrijf

J. Dinkelman

Bouwdijk 6 - 7241 NM Lochem

Tel./Fax: 0573-421288

Tuin- en agrarische werkzaamheden, onderhoud van gebouwen
en reparaties van machines/Verkoop biologisch hooi.

Gemoda

Borduren . Kledingreparatie . Kleinvak . Kraamkado . Lessen

Exelseweg 14 . 7245 VE Laren Gld . M. 06-53953135. www.gemoda.nl

TOILETWAGEN TE HUUR

*voor kleine evenementen
en partijen*

R. Nijdeken
Grote Drijfweg 14
7241 NN Lochem
Tel. 0573 - 421330

Loopt het niet lekker met uw kind
op de middelbare school?

Ik bied, al sinds 2012, deskundige
hulp. Bekijk mijn site voor de
mogelijkheden.

www.heilersigstudiecoaching.nl
info@heilersigstudiecoaching.nl
06 4383 5353

Leuker leren!

Tuincentrum
Hoveniersbedrijf
Bloemisterij

HANEVELD

Holterweg 56
7245 SC Laren (Gld.)
Tel. 0573-401387

BEO COLOFON

Secretariaat BEO

Anne Bruggink
Hooislagen 2a
7142 NJ Lochem
info@beo-exel.nl
tel. 462051

Wilt u lid worden, een adreswijziging doorgeven of uw lidmaatschap opzeggen, bel dan even Alie Fleerkate, tel. 251750.

De contributie bedraagt € 7,50 per jaar.

Redactie:

Appie Kleine Haar	tel. 253508
Ruud van Noord	tel. 421345
Anita Vrielink	tel. 259088
Monique Gerfen	tel. 06-55742143
Mannie Slagman	tel. 421102

BEO Nieuws verschijnt 3 X per jaar.
Kopijdatum volgende BEO Nieuws:
zondag 4 juli 2021

Aanleveren kopij per mail naar
redactie@beo-exel.nl of bij een van
de redactieleden.

Buurtten

Bouwhuisweg Oost
Bouwhuisweg West
Exelseweg/Hooislagen
Kern Exel
Verwolde Noord
Verwoldseweg/Kattendaal
Armhoede
Ampsenseweg/Exelse Tol
Boomkampsweg/Holmershuizen

Contactpersonen:

Judith Nijkamp	tel. 06-81530692
Hilde Buitelaar	tel. 06-82747074
Herman Woestenenk	tel. 421206
Janet Vrielink	tel. 421529
Vacant	
Flos v.d. Vliet	tel. 421137
Dinie Welmer	tel. 257426
Martin Woestenenk	tel. 421256
Ruud van Noord	tel. 421345

Nieuwe leden:

Paul en Anke Jaartsveld, Bouwdijk 1
Rogier Moed en Karian van der Haak, Hooislagen 9
Jan en Barbera van der Schee, Kattendaal 4
Familie van Wel, Dijkmansweg 3

Buurt: Ampsenseweg/Exelse Tol
Buurt: Exelseweg/Hooislagen
Buurt: Verwoldseweg/Kattendaal
Buurt: Bouwhuisweg West

Bezoek ook eens de website:
www.exelplaza.nl